

9. Grecja

	PKB (mld USD)	dynamika PKB (%)	PKB per capita (USD)	inwestycje (% PKB)	inflacja (%) (CPI)	stopa bezrobocia (%)
Grecja	213,6	4,7	20000	25,5	3,6	9,4

Grecja znana jest w gospodarce światowej z doskonale rozwiniętego przemysłu stocznioowego i włókienniczego, a także z produkcji jednych z najlepszych gatunków tytoniu. Grecja jest jedną z potęg światowego rybołówstwa i żeglugi morskiej. Zarówno w sektorze przemysłowym jak i w rolnictwie zatrudnienie znajduje po 25% populacji, natomiast połowa mieszkańców zajmuje się usługami. Głównymi partnerami handlowymi są Niemcy, Włochy i Francja.

Grecja to kraj, który ma dużo do zaoferowania zagranicznym przedsiębiorcom. Warto zwrócić uwagę na różnego rodzaju zachęty inwestycyjne, takie jak, np. granty gotówkowe na pokrycie części wydatków inwestycyjnych lub biznes planu, czy też subsydiowanie oprocentowania kredytów długo i średnio terminowych.

9.1. Zakładanie działalności gospodarczej

Przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Grecji cudzoziemcy zobowiązani są do otrzymania od właściwych władz stosownego zezwolenia. Zakres działalności gospodarczej jest dowolny. Wyjątek stanowią obszary uznane za ważne pod względem publicznym, w których wymagane jest posiadanie koncesji bądź licencji, oraz prowadzenie działalności w określonych zawodach, do której konieczne jest specjalne zezwolenie.

Otrzymanie koncesji lub licencji wymagane jest do prowadzenia działalności gospodarczej w następujących dziedzinach:

- a) eksploatacja złóż publicznych,
- b) telekomunikacja,
- c) poczta,
- d) zarządzanie portami,
- e) obrót bronią,
- f) prowadzenie punktów gier losowych i in.

9.2. Formy prawne działalności gospodarczej

Prowadzenie działalności gospodarczej możliwe jest na zasadach działalności niezależnej, czyli samozatrudnienia, jak również poprzez założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa zatrudniającego pracowników. Otwierając na terenie Grecji przedsiębiorstwo, należy pamiętać jednak o ograniczeniach swobody przepływu pracowników.

Polscy pracownicy mogą być zatrudniani bez ograniczeń głównie jako tzw. personel kluczowy, czyli kadra zarządzająca firmą:

- a) personel kierowniczy - dyrektorzy, kierownicy działów lub sekcji;
- b) personel pełniący funkcje nadzorcze i kontrolne;
- c) osoby uprawnione do podejmowania decyzji kadrowych;
- d) osoby z rzadko spotykanymi, wysokimi, specjalistycznymi kwalifikacjami.

Pamiętać należy, że od wszystkich cudzoziemców, którzy chcą prowadzić działalność na terenie Grecji, władze greckie wymagają przedstawienia dokumentu, potwierdzającego zakupienie (umowa kupna) lub wynajęcie (umowa najmu) nieruchomości, w której planowana działalność będzie prowadzona.

Przedsiębiorca ma do wyboru następujące formy działalności:

1. Samozatrudnienie (spółka osobowa) – do założenia tego rodzaju działalności wymagane jest zarejestrowanie firmy we właściwym miejscowo Urzędzie Podatkowym (D.O.Y. – Wydział Rejestrów), zarejestrowanie działalności w odpowiedniej izbie samorządu gospodarczego oraz zatwierdzenie ksiąg i danych w Urzędzie Podatkowym. Ponadto wymagana jest następująca dokumentacja:
 - dokumentacja dotycząca nieruchomości, w której planowana działalność będzie prowadzona (np. umowa najmu),
 - zaświadczenie o rejestracji przedsiębiorcy w kasie ubezpieczeniowej (T.E.V.E., T.A.E. lub innej; przynależność do kasy ubezpieczeniowej zależy od przedmiotu działalności),
 - zaświadczenie o stanie zobowiązań ubezpieczeniowych,
 - zaświadczenie o przynależności do odpowiedniej Izby,
 - zaświadczenie o prawie do używania danej nazwy,
 - podanie złożone w Rejestrze Izby,
 - fotokopia poświadczenia rozpoczęcia prowadzenia działalności wydana przez właściwy miejscowo Urząd Podatkowy,
 - fotokopia dowodu osobistego lub paszportu,
 - znaczek skarbowy, którego wartość uzależniona jest od wielkości rejonu lub miasta w którym działalność będzie prowadzona.
2. Handel obnośny. Tę formę wymieniamy oddzielnie, ponieważ jest specyficzną formą niezależnej działalności gospodarczej. Do zajmowania się handlem obnośnym konieczne jest posiadanie zezwolenia od władz regionalnych z miejsca, w którym dana osoba mieszkała przez ostatnie 2 lata. Wolno prowadzić handel obnośny tylko na obszarze danego regionu (z wyjątkiem towarów pozyskiwanych z morza, np. ryb, lub produktów rolniczych; sprzedaż tych produktów może odbywać się na terenie całej Grecji). W przypadku, gdy handel ograniczony jest do stałego miejsca sprzedaży (np. stragan), należy posiadać zezwolenie od władz miejscowości, w której taka działalność ma być prowadzona. Także rodzaj sprzedawanego towaru wymaga zgromadzenia dodatkowej dokumentacji którą wydają np. służby sanitarne w przypadku żywności. Handel obnośny alkoholem nie jest dozwolony.
3. Spółka akcyjna. Do założenia spółki akcyjnej niezbędny jest udział co najmniej dwóch założycieli, którymi mogą być osoby fizyczne lub prawne. Minimalny kapitał zakładowy wymagany przy zakładaniu takiej spółki wynosi (od 1 stycznia 2002 roku) 60 000 euro. Kapitał dzielony jest na udziały imienne lub anonimowe. Kapitał w gotówce składany jest na rachunek bankowy, wkład rzeczowy podlega obowiązkowej wycenie przez komisję działającą przy Ministerstwie Rozwoju. W celu założenia spółki akcyjnej należy:
 - a) sporządzić statut spółki w formie aktu notarialnego,
 - b) złożyć statut we właściwym miejscowo urzędzie regionalnym,
 - c) zarejestrować statut w Rejestrze Sądowym Spółek Akcyjnych,
 - d) opublikować statut wraz z ogłoszeniem o założeniu firmy w Gazecie Rządowej.Akcje niektórych spółek akcyjnych (np. instytucji oświatowych, firm zajmujących się handlem nieruchomościami, firm telewizyjnych i radiowych, lotnisk, banków, firm ubezpieczeniowych, wyższej użyteczności itp) muszą być imienne.
4. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W celu założenia tego rodzaju spółki należy sporządzić statut w formie aktu notarialnego, zarejestrować statut we właściwym miejscowo Rejestrze Sądowym Spółek oraz opublikować w Gazecie Rządowej ogłoszenie o zarejestrowaniu firmy. Minimalny kapitał zakładowy wnosi (od 1 stycznia 2002 roku) 18 000 euro. Kapitał dzielony jest na wkłady imienne, które muszą być złożone w całości w trakcie zakładania firmy. Przynajmniej 50% kapitału musi być złożone w gotówce.

5. Oddział firmy zagranicznej w Grecji może zostać otworzony po tym, jak złożony zostanie wniosek do Sekretariatu Generalnego ds. Handlu i Ochrony Konsumenta oraz wniosek do władz lokalnych. Po zarejestrowaniu oddział firmy zagranicznej traktowany jest jak spółka grecka pod każdym względem – prawa podatkowego, cywilnego, handlowego, rachunkowości, obowiązku przynależności od izby gospodarczej itp.

9.3. Podatek dochodowy od przedsiębiorstw

Firmy greckie płacą podatek od zysku przed podziałem. Oddziały firm zagranicznych są opodatkowane od ich zagregowanych zysków bez względu na to, czy dokonywały transferów swoich zysków do firm macierzystych.

Podatek dochodowy od przedsiębiorstw oraz spółek akcyjnych notowanych na koniec roku kalendarzowego na giełdzie wynosi 35%.

Od dochodów oddziałów firm zagranicznych, greckich spółek akcyjnych nienotowanych na Giełdzie Ateńskiej na koniec roku kalendarzowego oraz banków greckich naliczany jest podatek w wysokości 37,5 %.

Jeśli cała kwota podatku jest płacona jednorazowo, płatnik otrzymuje rabat w wysokości 2,5% kwoty podatku.

Jeśli firma zyskuje dochód z nieruchomości, dochód brutto z tego tytułu podlega dodatkowemu podatkowi w wysokości 3 %, jednakże w kwocie nie wyższej od podatku dochodowego.

Polska i Grecja zawarły umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, którą stosuje się odpowiednio do oddziałów firm polskich w Grecji.

9.4. Podatek od towarów i usług

Podatek VAT na towary i usługi został wprowadzony w Grecji w 1987 roku. Podstawowa stopa VAT wynosi 18 %. Oprócz tego, stosowane są dwie obniżone stawki podatku VAT:

- stawka VAT 4% na gazety, czasopisma, książki i bilety do teatru;
- stawka VAT 8% dla towarów i usług uważanych za niezbędne, takich jak świeże produkty żywnościowe, lekarstwa, prąd elektryczny, usługi transportowe i niektóre usługi profesjonalne.

Powyzsze stawki VAT podlegają redukcji o 30% jeśli towary lub usługi są dostarczane podatnikom na wyspach Dodekanezu i innych Wyspach Egejskich.

9.5. Ważne adresy

- Wydział Ekonomiczno – Handlowy Ambasady RP w Grecji: www.wehateny.gr
- Hellenic Centre for Investment (ELKE): www.elke.gr (strona w języku angielskim, niemieckim i greckim)
Mitropoleos 3
10 557 Athens
tel. + 30 210 335 5700